

Sygn. akt II AKz 43/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2013r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Olszewski

Sędziowie: SA Andrzej Mania

SA Andrzej Wiśniewski (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Anita Jagielska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Zdzisława Rynkiewicza

po rozpoznaniu w sprawie **D. H.**

o wydanie wyroku łącznego

zażalenia skazanego i jego obrońcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 31 stycznia 2013r.

sygn. akt III K 227/12

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę skazanego D. H.

o wyrok łączny przekazać do merytorycznego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2013r. Sąd Okręgowy w Szczecinie umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego z wniosku skazanego D. H., wobec stwierdzenia, iż brak podstaw do wydania wyroku łącznego. Uzasadniając powyższe Sąd Okręgowy podał, że wszystkie czyny, za jakie D. H. został skazany w sprawie III K 94/10 popełnione zostały po wydaniu wyroków jednostkowych, które objęte zostały wyrokiem łącznym w sprawie IV 928/11.

Zażalenia na powyższe postanowienie wniósł skazany i jego obrońca. D. H. wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i wydanie wyroku łącznego zgodnie z jego wnioskiem, tj. obejmującego wyroki: XIV K 858/06, VI K 498/06, III K 94/10, a nadto w sytuacji, gdy Sąd II instancji (podobnie jak Sąd I instancji) uznał bezprzedmiotowość w/w zarzutu, skazany wniósł o wydanie wyroku łącznego, obejmującego rozstrzygnięcia: XIV K 858/06, VI K 498/06.

Obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania celem wydania merytorycznego rozstrzygnięcia oraz wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wniesione zażalenia okazały się o tyle zasadne, że doprowadziły do uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy sądowi I instancji do merytorycznego rozpoznania. Instytucja wyroku łącznego to procesowy wyraz, przyjętej przez ustawodawcę prawnomaterialnej konstrukcji łączenia kar. Stąd też, o tym, które wyroki zostaną objęte wyrokiem łącznym nie decyduje ani arbitralny wybór sądu, ani wola skazanego, czy też jego obrońcy. O kształcie wyroku łącznego rozstrzygają wyłącznie, określone w art. 85 k.k. przesłanki orzekania kary łącznej. Wyrok łączny to instytucja karnoprosesowa, której zadaniem jest realizacja prawa karnego materialnego w zakresie kary łącznej wobec osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów na kary tego samego rodzaju lub inne podlegające połączeniu. Warunki łączenia kar określa art. 85 k.k., który zobowiązuje do orzeczenia kary łącznej, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw.

Analiza dat popełnienia przez skazanego czynów i dat poszczególnych wyroków jednostkowych słusznie doprowadziła Sąd Okręgowy w Szczecinie do wniosku, że czyny objęte wyrokiem z dnia 17 lutego 2012r. (sygn. akt III K 94/10) nie pozostają w zbiegu z pozostałymi wyrokami jednostkowymi, objętymi wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie. Połączeniu podlegają przy tym czyny sprzed 8 czerwca 2006r. (pierwszy wyrok - Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 8 czerwca 2006r., sygn. akt VI K 498/06). Dodatkowo wskazane wyżej czyny, których dotyczył wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie (sygn. akt III K 94/10) zostały popełnione po wydaniu wyroków, które według skazanego mogłyby zostać połączone.

Niezależnie jednak od powyższej należy podkreślić, że art. 572 k.p.k. „ma zastosowanie tylko wtedy, gdy w ogóle brak jest warunków do wydania wyroku łącznego, a więc gdy z orzeczonych wobec skazanego wyroków nie można orzec żadnej kary łącznej” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4.09.2007r., sygn. V KK 261/07, LEX nr 307807). W tym kontekście Sąd Okręgowy nie dostrzegł, że wyżej wskazany wyrok łączny Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie obejmował jedynie kary grzywny, a w dwóch sprawach – o sygn. akt VI K 498/06 i XIV K 858/06 zarządzono wykonanie orzeczonych wobec skazanego kar pozbawienia wolności.

Na koniec, odnosząc się do właściwości sądu w niniejszej sprawie, należy zaznaczyć, że ustawowa kompetencja do wydania wyroku łącznego określona została w art. 569 k.p.k. Jeżeli w pierwszej instancji orzekały sądy różnego rzędu, wyrok łączny wydaje sąd wyższego rzędu, przy czym dla określenia „właściwości sądu do wydania wyroku łącznego, jak wyraził to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 marca 2010r., sygn. IV KK 271/09 (OSNKW 2010 z. 7, poz. 64), miarodajne jest nie to, które z kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami podlegają połączeniu, lecz to, wyroki, których sądów badane są przez sąd przez pryzmat spełnienia warunków określonych w art. 85 i n. k.k.”. Obojętne prawnie pozostają tu zatem to, czy orzeczone przez sąd wyższego rzędu kary podlegają połączeniu z karami orzeczonymi przez inne sądy, zwłaszcza niższego rzędu. Dotyczy to oczywiście także każdego kolejnego badania i każdego kolejnego wyroku łącznego, „jako że to, czy przesłanki owe zachodzą, jest dopiero efektem merytorycznej oceny, które wyroki i których sądów spełniają te warunki (T. Grzegorzczak: Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym. Komentarz, Warszawa 2008, s. 1198; por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2006 r., I KZP 32/06, OSNKW 2007, z. 1, poz. 3)”.

W konsekwencji należało uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Szczecinie, jako właściwemu do merytorycznego jej rozpoznania. Przy ponownym jej zaś rozpoznaniu Sąd Okręgowy winien skierować ją na rozprawę, a następnie w wypadku dostrzeżenia przesłanek wskazanych w art. 85 k.k. wydać wyrok łączny.

O wynagrodzeniu obrońcy z urzędu, w tym także za postępowanie odwoławcze, orzeknie Sąd pierwszej instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie.